

Ἡ λέξις Πατριώτης.

Ἡ λέξις πατριώτης εἶναι ἐν χρήσει οὐ μόνον παρὰ τοῖς λοιποῖς Εὐρωπαίοις, ἀλλὰ καὶ παρ' ἡμῖν τοῖς Ἑλλησιν εἶναι δὲ συνώνυμος μὲ τὴν λέξιν φιλόπατρις. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησιν ἡ λέξις πατριώτης ἐσήμαινε τὸν γεγεννημένον ἐν Ἑλλάδι βάρβαρον ἢ δοῦλον. «Πατριῶται οἱ δοῦλοι Ἑλλήνων, Πολῖται δὲ, οἱ ἐλευθέροι,» λέγει ὁ Φώτιος. Πατριῶται ὠνομάζοντο ἔτι καὶ μεταξὺ αὐτῶν οἱ τοιοῦτοι βάρβαροι ἢ δοῦλοι. «Πατριώτης ὁ βάρβαρος λέγεται τῷ βαρβάρῳ, καὶ οὐ πολίτης,» κατὰ τὸν αὐτὸν Φώτιον. Τὸ πατριώτης ἐδίδοτο προσέτι καὶ εἰς τὰ ἄλογα ζῶα, καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἄψυχα. Ὁ Κύρος εἰς τὸν Ξενοφῶντα ὀνομάζει ἵππους πατριώτας, τοὺς ἐντοπίους τῆς Περσίας ἵππους. Εἰς τὸν Σοφοκλέα (Ὁδ. Τυρ. 1091) τὸ ὄρος Κιθαιρῶν λέγεται Πατριώτης Οἰδίπου, δηλ. συντοπίτης ἢ συμπατριώτης τοῦ Οἰδίποδος! Πόσοι ἀρά γε τῶν παρ' ἡμῖν ὡς σφόδρα πατριωτῶν μεγαλαυχούντων οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἔχνος φιλοπατρίας φερουσι. Δὲν εἶναι οἱ λέγοντες ἑαυτοὺς πατριώτας ἀληθῶς τοιοῦτοι, ἀλλ' οἱ τὰ ἔργα τοῦ πατριώτου πράττοντες. Διότι πᾶν δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ γνωρίζεται. **Κ.**

Κατὰ τὸ 1762 ὁ Ι. Ι. Ρουσσώ, ὁ παραδοξότατος τῶν συγγραφέων τῆς 18ης ἑκατονταετηριδος, βλέπων ὅτι ὁσάκις ἔγραφε τι καταβορῶει τὰς Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης, ἐκήρυξεν, ὅτι δὲν θέλει πλέον συγγράφει, καὶ κατεγίνετο πλέκων γαϊτάνια. «Ἀφοῦ δὲν θέλεις νὰ ἤμῃ ἀνὴρ, ἔλεγεν, ἀς γείνω κἀν γυνή.» Μελλόνυμφός τις κυρία τοῦ παρήγγειλε διὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου τῆς ἐν γαϊτάνιον ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια κατεσκευάζεν ὁ φιλόσοφος· οὗτος δὲ περατώσας αὐτὸ ἐπεμψε μὲ τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν: «Κυρία μου! λάβετε ἢ, τι ἐπεθυμήσατε, ἐὰν δὲ περισσεύσῃ, τὸ περισσεύμα ἠμεταχειρίσθητε καλῶς. Φέρετε πάντοτε αἰσίως αὐτὸ ἢ ὡς ἐμβλημα τῶν ἀγαθῶν τῆς γλυκύτητος καὶ τοῦ ἢ ἔρωτος, δι' ὃν θέλετε δεσμεύσει τὸν εὐτυχῆ ἢ μῶν σύζυγον· σκέφθητε δ' ὅτι φέρετε γαϊτάνιον πλεχθὲν ὑπὸ τῆς χειρὸς τῆς συγγραψάσης τὰ καθήκοντα τῶν μητρῶν, τὰ ὅποια ὑποχρεοῦσθε νὰ ἐκπληρώσητε.»

— Πρὸ δώδεκα ἔτων, τὸ ὄλον τοῦ βάρμβακος τοῦ ἐκ Τέξας τῶν ἢνω. Πολιτειῶν ἐξαγομένου, ἦτο 75,000 δέματα· τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξήχθησαν ἐκείθεν 1,000,000 δέματα!

— 10 ἔως 15,000 λίτρας ἀκατεργάστου μετάξης κατεργάζονται καθ' ἑβδομάδα ἐν μόνον μεταξουργεῖον ἐν Νέα ἢερσέυ, ἢπερ ἐνασχολεῖ 9—10,000 ἔργατῶν, ἢ δ' ἀξία τῆς κατεργασθείσης μετάξης τὸ τρέχον ἔτος θὰ ἀναβῆ εἰς 10 ἑκατομμύρια τἀλληρα!

Ἡ ΟΜΙΧΛΗ.

Ἡ ἢ παιδική μου ἢλικία.

«Οὐ πᾶν τὸ λάμπρον ἐστὶ καὶ χρυσίον.»

Ἐψηλὰ ἐπὶ τοῦ ὄρους, θερινήν τινα πρῶταν, Χρυσοῦν νέφος μοι ἐφάνη χύνον λάμπριν ἐξαισίαν, ἔχον λαμπερὰν τὴν ὄψιν, κάλλος γοητευτικόν.

Μ' ἐνεθάρρυν' ἢ νεότης, μ' ὤθησεν ἢ φαντασία· Τί' ναι ν' ἀναβῶ τὸ ὄρος μισῆ ὠρα ἢ καὶ μῖα; ὦ, ἂν ἔφθανα τὸ νέφος! Πῶς θὰ ἦτο θελκτικόν!

Εἰς τοῦ φίλου μου τὸν οἶκον ἔδραμον μὲ εὐθυμίαν Καὶ τὸν ἔλαβον συνάμα νὰ τὸν ἔχω συνοδίαν Καὶ κρατούμενοι κ' οἱ δῶα ἢφθάσαμεν εἰς τὸ βουνόν.

Ἡ ὁδὸς, ἦτις τὸ πρῶτον μᾶς ἐφαίνετο εὐθεῖα, Ἐγμεν ἀπὸ ἀκάνθας, ἦν τὰ μάλιστα τραχεῖα, κ' ἔβριθεν ἐξ ἀποτόμων λίθων, βράχων καὶ κρημνῶν.

Αἰφνης μεταξὺ τῶν βράχων δῶα παῖδες ἀφεμμένοι Ἐν τῷ μέσῳ τῶν τριβῶλων ἔμφοβοι καὶ τρομασμένοι, Κεκμηκότες ποῦ νὰ ἢγῶνον πρὸς καιρὸν ν' ἀναπαυθῶν;

Ἐὰν στρέψουν στὰ ὀπίσω, ἦτον ὄνειδος κ' αἰσχρόνη· Ἐὰν δ' αὖθις προχωρήσουν, ἦτο πόνος καὶ ὀδύνη· Ἐμπρός, ἔκραξαν κ' οἱ δῶα, καὶ πρὸς τί νὰ φοβηθῶν;

Τὸ προτέρημα τοῦτ' ἔχει πᾶσα Ἑλληγνος καρδία· Εἰς τοιαύτας περιστάσεις, Βαῖνε, κράζει, μὴ δεῖλία. . . . Μετὰ πόνων δ' οὐκ ὀλίγων, ἢφθάσαμεν τὴν κορυφήν.

Πλὴν εἰς πόσῃ, φαντασθῆτε, ἦλθομεν τὴν ἀθυμίαν Καὶ κατήφειαν καὶ θλίψιν καὶ φρικτὴν μελαγχολίαν, Ἐντὶ νέφους χρυσομῶμεν ν' ἀπολαύσωμεν ἀψήν.

Πυκνοτάτην μὲν ὀμίγλην εἰς τὰ περίεξ κεχυμένην ἢδραμεν ἐκεῖ ἐπάνω πανταχῶς ἔκαπλωμένην, ἢποῦ ἐμπόδιζε τὰ κάτω ἢνα βλέπωμεν καλῶς.

Δὲν ἐφαίνοντο δὲ πλέον οὔτ' αἱ χλοεραὶ κοιλάδες οὔτε αἱ τερπναὶ ἐκείναι καὶ εὐδαίεις πεδιάδες· Πάντα ἦσαν καλυμμένα ὡς μὲ πέπλ' ἀπατηλῶς . . .

Κατεβήκαμεν τοῦ ὄρους ἔμπλεοι μελαγχολίας. . . . Κ' ἔκτοτε εἰς τῆς καρδίας πλὴν τὰς ἐπιρρητείας Κωφοὶ φράσσομεν τὰ ἢτα, παρακούοντες αὐτήν.

Οὔτ' οἱ στίχοι ἀποβλέπουν εἰς τὴν γενεάν τὴν νεάν, Τὴν ἀφίνουσαν τὴν πρῶτην τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἀρχαίαν. Καὶ τῷ φραγμασῷ διαβαίνεν ὀδῶν νόθον καὶ πλαστήν.

Ἐκ τοῦ «Μέντορος»

—Ναπολέων ὁ Α', Ναπολέων ὁ Γ'. καὶ ὁ ἐσχάτως φονευθεὶς ἐν Ἐφρικῇ πρίγκηψ Λουδοβίκος, πάντες ἔκαμον τὰς διαθήκας τῶν ἐπὶ Ἐγγλικῷ ἐδάφους.